

modstræbende Hjerte maa gjøre — at vi fik en anden Cultusminister, og at han ikke havde den Gave som den nuværende til at holde Theatret i Gang og tillige til i alle Henseender at bestyre det med Sagkyndighed, sæt at vi faae en saadan Cultusminister og han en Dag kommer til Rigsdagen og siger: Jeg veed nok, at Theatret skal betale Sorø Akademi omtrent 20,000 Rd. — jeg gaaer ud fra, at naar Summen skulde afdrages i 28 Aar, vilde det være 10,000 Rd., men Cultusministeren har skullet i Udseende, at det vil kunne skee i 14 Aar, det vil altsaa blive omtrent 20,000 Rd. hvert Aar. Nu siger Cultusministeren til Forsamlingen: Det gjør mig ondt at meddele, at vi iaar have Underbalance ved Theatret, altsaa kunne vi ikke betale, hvad vi skulde, og navnlig ikke betale disse 10 eller 20,000 Rd. Det er jo en bekjendt Sag, at man ikke kan pille Haarene af den Skalbede, og at hvor Intet er, har Keiseren tabt sin Ret. Jeg vil nok troe, at den kommende Cultusminister vil bruge mere passende og smukke Udtryk, men i Virkeligheden bliver det dog Tilfældet, at naar Theatret har Underbalance, kan det ikke betale til Sorø Akademi den Sum, som var stipuleret som aarligt Afdrag. Men hvad skal nu Sorø Akademi gjøre? Jeg troer ikke, at det har noget Middel til at komme til sine Penge, thi det kan jo ikke lukke Theatret, fordi det er et Nationaltheater, og det vilde vi jo Allesammen sætte os imod; det kan heller ikke paa nogen Maade sælge Theatret, da det er et Nationaltheater, og det kan heller ikke sætte det i Stutteriet (Patter), det er klart nok, at det paa ingen Maade gaaer an. Jeg seer virkelig ikke, at en kommende Rigsdag paa nogen Maade kunde give Sorø Akademi noget Raad i Henseende til, hvorledes det skulde komme til sine Midler, og det er virkelig ikke ret at raade, enten det er en Stiftelse, eller en enkelt Mand, at han skal sætte sine Penge ud saaledes, at han, dersom der møder usorudsæete Ulykker, slet ingen Sikkerhed har for sin Capital, og jeg kan virkelig ikke see nogen som helst Sikkerhed i dette Tilfælde. Man kan jo tænke sig, at Acteurer og Actricer ikke kunde enes, at der kom Splid imellem dem, at udmærkede Acteurer kunde ligge hele

Aar uden at spille, og at udmærkede Actricer kunde gaae hele Aar igjennem uden at spille. Slige og mange andre saadanne Uheld kunne indtræffe, som Cultusministeren og Theaterbestyrelsen ikke ere Herrer over. Jeg har selv havt en Slagtning, som var Theaterbestyrer, og om ham heed det i en Sang: „Han styrer den værste af Stater, en evig oprørsk Republik“. Man kan altsaa sige, at der kan indtræffe mange Uheld og møde mange Tab, som Ingen er Herre over, og det er dette, som gjør mig særdeles betænkelig ved at stemme for et Forslag, som kan udsætte det Offentlige, navnlig her Sorø Akademi, for et betydeligt Tab. Jeg vilde ønske, at Forslaget forelaa i en saadan Form, at jeg kunde stemme derfor, men, som det foreligger, er det mig ikke muligt. Jeg troer heller ikke, at dette kan overraske Forsamlingen, thi dengang, der først fremkom et Forslag om at udvide og forskjønne Auditoriet, da var den ærede Rigsdagsmand for Hammerum Herred (Peder Knudsen) og jeg de 2 eneste, som stemte dertimod, men det skete med den fulde Forvisning om, at naar man først havde sagt A, maatte man ogsaa sige B, og at man om et Par Aar vilde komme til at sige, at naar Rigsdagen engang var gaaet ind paa, at Auditoriet skulde udvides og forskjønnnes, maatte den ogsaa gaae ind paa, at Scenen skulde udvides og forskjønnnes. Men nu sætter jeg, at man gif ind paa at udvide og forskjønne Scenen, saa kommer maa igjen tilbage til Auditoriet. Det kan tydelig sees af, hvad der er meddeelt, at Entreen til Auditoriet paa ingen Maade er tilfredsstillende, hvilket ogsaa Erfaringen lærer; det er i Motiverne skullet i Udseende, at den skal udvides i alle Retninger, og her endogsaa yttret af en æret Rigsdagsmand for Svendborg, at det vilde koste meget betydeligt; han anslaaer det endog til 100,000 Rdlr., men, siger den høitagtede Cultusminister, saa kan der ogsaa gaae mange Aar hen, hvori vi ikke behøve at anvende Penge derpaa. Men den ærede Rigsdagsmand fra Svendborg har sagt: „Jo det kan falde ned,“ men dertil svarer Cultusministeren: „Ja derfor er der mere Fare i dette Dieblif.“ Jeg skal ikke nægte, jeg kjender ikke saa nøie til Theaterbygningens Tilstand i dette Die-